

ME-139

March-2019

B.A., Sem.-III

EC-I-201 : History

History of India (650 A.D. to 1206 A.D.)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) ગુર્જર-પ્રતિહાર રાજા નાગભટ્ટ - 2ની સિદ્ધિઓ જણાવો. 14

અથવા

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણની સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

(B) યોગ્ય રીતે જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A

(1) મિહિરભોજ

(2) પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું ઉપનામ

(3) ચશોવર્મા

(4) જયચંદની પુત્રી

(5) ચંદબરદાઈ

(6) ચંદ્રદેવ

B

(a) પૃથ્વીરાજ રાસો

(b) ગઢવાલ રાજા

(c) સંયુક્તા

(d) કનોજ

(e) રાયપિથોરા

(f) ગુર્જર પ્રતિહાર રાજા

2. (A) ધર્મપાલની સિદ્ધિઓની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સિદ્ધરાજ જયસિંહની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

(B) યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) 4

(1) _____ પાલવંશનો સ્થાપક હતો. (ગોપાલ, જયપાલ)

(2) પરમાર વંશનો સ્થાપક _____ હતો. (ઉપેન્દ્ર, ધર્મેન્દ્ર)

(3) ગુજરાતનો સોલંકી વંશનો સૌથી શક્તિશાળી રાજા _____ હતો.

(સિદ્ધરાજ જયસિંહ, ભીમદેવ)

(4) પ્રસિદ્ધ સૂર્યમંદિર _____ માં આવેલું છે. (પાટણ, મોઢેરા)

(5) રાજા ભોજે _____ નગરની સ્થાપના કરી હતી. (જોધપુર, ભોજપુર)

(6) _____ વિદ્યાપીઠ પાલવંશ દરમિયાન સ્થપાઈ હતી. (વલ્લભી, વિક્રમશીલા)

3. (A) પલ્લવોનું સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રે પ્રદાન જણાવો. 14

અથવા

ચોલ રાજા રાજરાજ-પ્રથમની સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

(B) ખરાંકે ખોટાં જણાવો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) માર્તંડ મંદિર કાશ્મીરમાં આવેલું છે.
- (2) રાષ્ટ્રકૂટનો અર્થ રાષ્ટ્રનો વડો થાય છે.
- (3) ચાલુક્યોની રાજધાની કલ્યાણપુર હતી.
- (4) અમોઘવર્ષ પહેલાંએ 'કવિરાજ માર્ગ' – નામનો ગ્રંથ લખ્યો હતો.
- (5) પલ્લવોની રાજધાની કનિષ્કપુર હતી.

4. (A) રાજપૂત યુગની સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ જણાવો. 14

અથવા

રાજપૂતકાલીન કલા અને સ્થાપત્યનું મૂલ્યાંકન કરો.

(B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) કયા વિદ્વાન રાજપૂત કાલીન ગણિતશાસ્ત્રી હતા ?
- (2) અદ્વૈતવાદના પ્રવર્તક કોણ હતા ?
- (3) જૌહર પ્રથા એટલે શું ?
- (4) “મુદ્રા રાક્ષસ” ના લેખક કોણ હતા ?
- (5) “સિદ્ધાંત શિરોમણિ” – ગ્રંથના લેખક કોણ હતા ?

Seat No. : _____

ME-139

March-2019

B.A., Sem.-III

EC-I-201 : History

History of India (650 A.D. to 1206 A.D.)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Right side figures indicate marks.

1. (A) Evaluate the achievements of Gurjar-Pratihara King Nagabhata-II. 14

OR

Evaluate the achievements of Prithviraj Chauhan.

(B) Join the following properly : (any **four**) 4

A

B

(1) Mihirbhoj	(a) Prithviraj Raso
(2) Prithviraj Chauhan known as	(b) King of Gadhval
(3) Yashovarman	(c) Sanyukta
(4) Daughter of Jaychand	(d) Kannauj
(5) Chand-Bardai	(e) Ray Pithora
(6) Chandradev	(f) King of Gurjar - Pratihara

2. (A) Review the achievements of Palas King Dharmapala. 14

OR

Narrate the career and achievements of Siddharaj Jaysingh.

(B) Choose the correct option : (any **four**) 4

- (1) _____ was the founder of the Pala dynasty. (Gopal, Jaypal)
- (2) The founder of Parmar dynasty was _____. (Upendra, Dharmendra)
- (3) _____ was the most powerful Solanki ruler of Gujarat. (Siddharaj Jaysingh, Bhimdev)
- (4) Famous Sun temple was situated in _____. (Patan, Modhera)
- (5) _____ city build by Parmar King Bhoj. (Jodhpur, Bhojpur)
- (6) _____ university was established by Pala dynasty. (Vallabhi, Vikramshila)

3. (A) Explain the cultural contribution of Pallavas. 14
- OR**
- Evaluate the achievements of Chola king Rajraj-1.
- (B) Write the statement 'True' or 'False' : (any three) 3
- (1) Martand temple was situated in Kashmir State.
 - (2) Rashtrakutas means head of Nation.
 - (3) Kalyanpur was a capital of Chalukya dynasty.
 - (4) Amoghvarsh-I was the author of 'Kaviraj marg' book.
 - (5) Kanishekpur was the capital of Pallava dynasty.
4. (A) Evaluate the Social and economical condition of Rajput era. 14
- OR**
- Evaluate the art and architecture of Rajput period.
- (B) Write an answer in **one** sentences : (any three) 3
- (1) Which scholar of Mathematic was during Rajputera period ?
 - (2) Who was the founder of Advaitvad ?
 - (3) What is Jauhar system ?
 - (4) Who was the writer of "Mudrarakshas" ?
 - (5) Who was the writer of book "Siddhant shiromani" ?
-

ME-139

March-2019

B.A., Sem.-III

EC-I-201 : History

History of India (1818 – 1885)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના વહીવટી માળખાની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ઈસ્ટ-ઈન્ડિયા કંપનીની મહેસૂલી વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો.

- (B) યોગ્ય રીતે જોડકાં જોડો : (ગમે તે ચાર) 4

A

B

(1) ઈ.સ. 1757	(a) સહાયકારી યોજના
(2) ઈ.સ. 1773	(b) પ્રત્યાવર્તનનો સિદ્ધાંત
(3) ઈ.સ. 1784	(c) કાયમી જમાબંધી
(4) લોર્ડ કોર્નવોલિસ	(d) પિક્કિનો ધારો
(5) લોર્ડ વેલેસ્લી	(e) નિયામક ધારો
(6) લોર્ડ ડેલહાઉસી	(f) પ્લાસીનું યુદ્ધ

2. (A) ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવના કારણો જણાવો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવની નિષ્ફળતાના કારણો સમજાવો.

- (B) યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) 4

- (1) ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવનો પ્રથમ શહીદ _____ હતો.

(મંગલ પાંડે, ગિરધર પાંડે)

- (2) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનો અંતિમ ગવર્નર જનરલ _____ હતો.

(લોર્ડ કેનિંગ, લોર્ડ લિટન)

- (3) _____ 1857 ના વિપ્લવની સ્ત્રી નેતા હતા.
(હજરત મહાલ, ઝીન્નત અમાન)
- (4) _____ નાના સાહેબના સલાહકાર હતા. (દરિયાખાન, અઝીમુલ્લાખાન)
- (5) ઈંગ્લેન્ડની રાણી વિક્ટોરીયાએ ઈ.સ. _____ માં દેહેરો બહાર પાડ્યો હતો.
(ઈ.સ. 1857, ઈ.સ. 1858)
- (6) રાણી લક્ષ્મીબાઈએ અંગ્રેજો સામે _____ રાજ્યની નેતાગીરી સંભાળી હતી.
(અવધ, ઝાંસી)

3. (A) લોર્ડ લિટનની આંતરિક નીતિનું પરીક્ષણ કરો. 14

અથવા

લોર્ડ રિપનના સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (B) ખરાંકે ખોટાં જણાવો : (ગમે તે ત્રણ) 3
- (1) ‘હથિયારબંધી ધારો’ – એ વાઈસરોય લિટનની દેન છે.
- (2) લોર્ડ કર્ઝને ‘કાયમી જમાબંધી’ દાખલ કરી.
- (3) લોર્ડ કર્ઝને બંગાળના ભાગલા પાડ્યા હતા.
- (4) “નિયામક ધારો” – એ વાઈસરોય રિપનની દેન હતી.
- (5) લોર્ડ રિપનનું નામ ઈલ્બર્ટ બિલ સાથે જોડાયેલ છે.

4. (A) 19મી સદીમાં સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનમાં બ્રહ્મોસમાજ અને રામકૃષ્ણ મિશને ભજવેલ ભાગનો ખ્યાલ આપો. 14

અથવા

આર્યસમાજની સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા ચળવળોમાં ભૂમિકા દર્શાવો.

- (B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) 3
- (1) બ્રહ્મોસમાજના બે સમાજ સુધારકોનાં નામ જણાવો.
- (2) પ્રાર્થના સમાજ દ્વારા કયું સામાયિક બહાર પાડવામાં આવતું હતું ?
- (3) “વેદ તરફ પાછા વળો” – નું સૂત્ર કોણે આપ્યું હતું ?
- (4) શિયોસોફીકલ સોસાયટીના સ્થાપક કોણ હતાં ?
- (5) સ્વામી વિવેકાનંદ કોને પોતાના ગુરૂ માનતા હતા ?

Seat No. : _____

ME-139

March-2019

B.A., Sem.-III

EC-I-201 : History

History of India (1818 – 1885)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Right side figures indicate marks.

1. (A) Discuss the administrative structure of the East India Company. 14

OR

Discuss the Revenue system of the East India Company.

(B) Join the following properly : (any **four**) 4

A

B

(1) 1757 A.D.	(a) Subsidiary system
(2) 1773 A.D.	(b) Doctrine of lapse
(3) 1784 A.D.	(c) Permanent settlement
(4) Lord Cornwallice	(d) Pits Act
(5) Lord Wellesley	(e) Regulating Act
(6) Lord Dalhousie	(f) Battle of Plasey

2. (A) Discuss the causes of revolt of 1857 A.D. 14

OR

Explain the reasons for the failure of the revolt of 1857 A.D.

(B) Choose the correct option : (any **four**) 4

- (1) _____ was the first Martyr of the revolt of 1857 A.D.
(Mangal Pandey, Girdher Pandey)
- (2) _____ was the last Governor General of East India Company.
(Lord Canning, Lord Lyffon)
- (3) _____ was the women leader of the revolt of 1857 A.D.
(Hazartmahal, Zinnat Aman)
- (4) _____ was the Advisor of Nana Saheb. (Dariya Khan, Azimulla Khan)
- (5) Queen Victoria of England had published manifesto in the year _____.
(1857 A.D. 1858 A.D.)
- (6) Rani Laxmibai had led forces against British for _____. (Advadh, Jhansi)

3. (A) Examine the Internal Policy of Lord Lytton. 14
- OR**
- Evaluate the reforms of Lord Ripon.
- (B) Write the statement 'True' or 'False' : (any three) 3
- (1) The Arm's Act introduced by Viceroy Lord Lytton.
 - (2) Lord Curzon entered permanent settlement.
 - (3) Bengal was divided by Lord Curzon.
 - (4) Regulating Act Introduced by Viceroy Lord Ripon.
 - (5) Lord Ripon has related with Illbert bill.
4. (A) State the role played by Brahmosamaj and Ramakrishna mission in socio-religious movements in 19th century. 14
- OR**
- State the role played by Arya Samaj in socio-religious reforms movement.
- (B) Write an answer in **one** sentences : (any three) 3
- (1) Give the two names of Social reformers of Brahmosamaj.
 - (2) Which magazine was published by Prathana Samaj ?
 - (3) Who had given the sutra "Go back to Vedas" ?
 - (4) Who was founded Theosophical society ?
 - (5) Whom did Swami Vivekanand believe as his teacher ?
-